

[Bolvig]

ville sørge for, at disse valg ikke kunne gennemføres.

Valghandlingen har, tilsyneladende i hvert fald, klart understreget, at Den patriotiske Front ikke besidder magten i de store landområder, sådan som hr. Steen Folke bl.a. gav udtryk for det. Hvis jeg husker hr. Steen Folke ret, var han overbevist om, at Den patriotiske Front havde magten i mindst 60 pct. af Zimbabwe, men disse valghandlinger tyder i hvert fald klart på det modsatte. Det har for mig i hvert tilfælde været ret overbevisende, og jeg er overrasket over, at Den patriotiske Front, tilsyneladende i hvert tilfælde, slet ikke har det fodfæste i befolkningen, som man fra mange sider troede tidligere. Jeg mener, man klart kan konstatere, at opbakningen bag biskop Muzorewa har været større, end i hvert tilfælde jeg og mange med mig forestillede os på forhånd.

På den anden side må man også konstatere, som også hr. Lasse Budtz var inde på, at biskop Sithole og høvding Chirau erklærer, at det er valgsvindel, at ZANU og ZAPU ikke opstillede og ikke kunne opstille. Jeg vil dog lige indskyde, at det er ikke noget helt ukendt, og der er nok dem, der vil hævde, at det var unaturligt, hvis IRA fik lov til at opstille ved et britisk valg.

Det er vel også givet, at der har været censur, og at fængslinger ikke er ukendt. Derfor er der både mange plusser og mange minusser, og det er derfor, jeg synes, det er beklageligt, at vi har fået disse alt for få informationer.

Jeg har lyst til i den forbindelse lige at anholde nogle udtalelser fra et par enkelte ordførere. De sagde i deres lovprisning af dette valg, som jeg godt vil erkende på mange måder har været bemærkelsesværdigt, at det var det frieste, man havde set i Afrika. Det er ikke rigtigt. Der findes lande i Afrika, desværre kun få, med fuldstændig frie og demokratiske valg, hvor alle partier kan få lov til at opstille, og hvor jeg aldrig har hørt den mindste kritik af valgenes demokratiske baggrund og forhold. Jeg kan f. eks. pege på Gambia.

Vi ved også for lidt om det hvide mindretals rolle. Det er jo rigtigt, som hr. Lasse Budtz fremhævede, at det hvide mindretal har en overvældende magt af mandater, nemlig 28 pct., men så vil det også være retfærdigt at fremhæve, at det er i en over-

gangsperiode, hvis jeg er informeret rigtigt, på 8 år, og når denne overgangsperiode er gået, vil de hvide ikke have den samme vægt, som de har i øjeblikket.

Er det rigtigt, at de hvide kontrollerer militæret, administrationen, politiet og domstolene? Jeg ved ikke tilstrækkeligt om det, for de informationer, vi får, siger både det ene og det andet. Er det rigtigt, at det hvide mindretal sidder på de vigtigste ministerier? Det kan jo få en dansker i dette folketing til at bringe danske forhold i erindring, nemlig at et mindretal sidder på de væsentligste ministerier. Men alligevel. Hvad er Sydafrikas rolle, og hvilken rolle spiller cubanere og østtyskere i ZANUs og ZAPUs anstrengelser?

Jeg har lyst til at sige til de ordførere, som har en tendens til at gøre Den patriotiske Fronts tilhængere til de rene engle, at det er ikke tilfældet. Det gør i hvert fald mig ængstelig at se udtalelser fra ZANU-lederen, Robert Mugabe, som ved et stort møde i Tanzania for nylig udtalte, at hvis hans bevægelse kom til magten, ville han øjeblikkelig skabe en marxistisk etpartistat. Det er vel ikke en sådan udvikling, det altovervejende flertal af medlemmer i dette folketing ønsker sig.

Forholdene i Zimbabwe ændres hurtigt. Vi har efter min mening set, at boykotsanktionerne kan hjælpe, for der er vel næppe den mindste tvivl om, at uden internationalt pres på Ian Smith havde vi ikke i dag haft et styre med et sort flertal. Ian Smith og hans rhodesiske front kom til magten på et hvidt raceprogram for 14 år siden og forkastede dengang Roy Welenskys racelighedsprogram gennem en revolution, som hr. Gert Petersen sagde, men er nu ved vejs ende, takket være sanktionerne. Det håber jeg trods alt er en lære, som mange også i dette ting vil bemærke.

Det, jeg mener er et af de vigtigste aspekter, når vi drøfter forholdene i Zimbabwe, er, at udviklingen i dette omstridte land er helt afgørende for udviklingen i Sydafrika. Hvis det virkelig skulle lykkes at få gennemført et fredeligt overgangsstyre i Zimbabwe, et fredeligt samvirke mellem det veluddannede hvide mindretal og den sorte majoritet, er det givet, at det vil have positiv afsmitningseffekt i Sydafrika. Hvis det derimod ikke lykkes, således at man vil se militære og voldelige konfrontationer mellem de to befolknings-